

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Nyilatkozatok

hangzanak el a kisebbségi blokk temesi magyar jelöltjei részéről, akik biznak az erők tömörülésében, a kisebbségi érdekekért sikraszálló lista győzelmében. Tornyai Gyula, a bányászati magyarság harcos tagja, aki a múlt parlamentben is komoly és nehéz harcot vívott a magyar kisebbségi ügyért, a jelen választások küszöbén ezeket hangoztatja:

— A kisebbségi blokkot nem mi csináltuk, hanem megcsinálták azt a román pártok azzal, hogy az elmúlt parlamenti ciklusban minden egyes jogos kisebbségi követelés ellen összefogtak. A különböző román pártok, ha egymással elveikért harcban is állottak mindjárt összefogtak, ha arról volt szó, hogy a kisebbségek ellen kell frontot csinálni. Így aztán ők terelték a kisebbségeket a kisebbségi blokk irányába, amelyet közös szenvedések és közös érdekek fűznek össze. A blokk az összes kisebbségi erők egyesítését jelenti. Lehet, hogy a választásokon több, lehet, hogy kevesebb sikerünk lesz, mint a múltban, de bizonyos, hogy bármely siker is lesz, az valamennyi kisebbség érdeme lesz és valamennyi kisebbség érdekeit szolgálja majd.

Kabos Ármán, a kisebbségi lista temesi jelöltje, így nyilatkozik:

— Ha hatalmi tuikapasokkal, vagy kortesfogásokkal meg is félemlítenék a kisebbségek egy részét, ha azzal állatnák embereinket, hogy a kisebbségi blokk a román pártok ellen irányul, az ilyen mondásokat népünk nem fogja elhinni, mert ez nem felel meg a valóságnak. Ezzel tisztában vannak már a román ellenzéki politikusok is. Elég sokáig vártak a kisebbségek arra, hogy az összes román pártok előtt bebizonyítsák, hogy politikai szempontból mennyit reprezentálnak és mit érnek. Erre most igazi alkalom nyílik. És ha a kisebbségek politikailag annyira éretteknek bizonyulnak, hogy speciális helyzetüket megfontoltan mérlegelni tudják és természetesen rugalmasan kezelik a kisebbségi blokk jelöltjeire, a legkedvezőtlenebb eredmény is különb lesz, mint az eddigi volt, mert ez politikai erőpróba lesz, mely után remélhető, hogy az összes román politikai pártok előtt a kisebbségek tekintélye növekedni fog. A kisebbségek kötelességük teljesítése után nyugodtan várhatják a választás eredményét, mert a kisebbségeket nem vezérlik hatalmi érdekek, csupán az életösztön diktálta megélhetésért, a beületes munka lehetőségeért vették fel a küzdelmet.

Minden magyar arra a listára szavaz, melynek jele

Halálos baleset történt Veterány Viktor autóján a gyulafehérvári országuton, ahol a gépkocsi hirtelen felborult és maga alá temette Selyem János soffórt, valamint Bokor István főintézőt, akik szörnyethaltak — A katasztrófát tengelytörés idézte elő

Temesvár, július 2.

Tegnap délután négy óra körül az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy az erdélyi országutak egyik szakaszán, Gyulafehérvár előtt halálos kimenetelű autószerencsétlenség érte Veterány Viktor dr. temesvári ügyvéd gépkocsijának utasait. A hír rövidesen megerősítést is nyert és a temesvári rendőrség a gyulafehérvári rendőrprefekturától azt a telefonjelentést kapta, hogy a Tms. 436. számú autó az országuton szerencsétlenül járt és két utasa szörnyethalt.

Érthető konsternáció támadt a részleteket még nem ismertető első jelentés után és önkéntelenül is az a hír kelt szárnyra, mintha Veterány Viktor drt. és feleségét érte a végzetes szerencsétlenség, mert annyi bizonyos volt, hogy ők ketten feltelesen az autón utaztak.

A délután folyamán tisztázódott a katasztrófa lefolyása és ekkor megállapítást nyert, hogy Veterány és felesége szerencsésen megmenekült, ellenben az autó másik két utasa, Selyem János tizenhét éves soffór és Bokor István érmihályfalvai uradalmi főintéző életüket veszítették.

Veterány Viktor dr. hétfőn indult el Temesvárról hat hengeres Daimler kocsiján Bukarestbe. Az utra magával vitte feleségét, továbbá Bokor István uradalmi főintézőt és Selyem János soffórt. A bukaresti utat Gorove László érmihályfalvai földbirtokos egyik

ügyének elintézése céljából tette meg és ezért utazott vele az uradalm Bokor nevű főintézője is. A soffór, egy ügyeskező fiatalember, Veterány gyárvárosi házában volt a lakója, ahol a soffór anyja a házmesterné teendőit látta el. A fővárosban kliense ügyét elintézte, Veterány és társasága autón ismét hazafelé indult, ahová még tegnap este akart megérkezni. Délután három óra körül

Gyulafehérvár alatt az országuton száguldott az autó, amikor szinte pillanatok alatt megtörtént a halálos végű gépkocsiszerencsétlenség legújabbika.

A Déli Hirlap ismételtelen beszélt telefonon tegnap délután a gyulafehérvári rendőrség ügyeletes tisztviselőjével, aki a baleset hiteles lefolyását a következőkben mondotta el:

— Veterány dr. autója Tövistről igen erős iramban Gyulafehérvárnak tartott. Körülbelül négy kilométernyire lehetett a várostól, amikor a szentimrei téglagyár közelében a fiatal soffór észrevette, hogy a gépnek valami baja van. Gépdefektet sejtett és a közel nyolevan kilométeres sebességgel száguldó autót meg akarta állítani. A fékezés nem sikerült és az autó az országut mellett elhuzódó körülbelül egy méter mély árokba fordult. Jajkiáltások töltötték be a levegőt és az éppén arra járó szekerek utasai nyugtították az első segélyt.

Az autó elülső része teljes súlylával maga alá temette az autó

első részében elhelyezkedett Selyem János soffórt és Bokor István uradalmi főintézőt, akik, mire Gyulafehérvárról a hatósági orvos és az ügyeletes rendőrközeg megérkezett, már halottak voltak.

A gép agyonnyomta őket. Veterány dr. és felesége a legszerencsésebb körülmények között menekültek meg, mert az autó hátsó része a levegőben lógott, ők az árokba estek és az ijedségen kívül komolyabb bajuk nem történt. A két halottat beszállították a gyulafehérvári temető halottasházába. Az autó hasznavehetetlen lett és vonaton szállítják haza. A vizsgálat megállapította, hogy az autót tengelytörés érte.

Veterány Viktor dr. még tegnap délután telefonon felhívta temesvári ügyvédi irodáját és közölte, hogy amennyiben híre érkezne a katasztrófának, nyugtassák meg itthon maradt családtagjait, mert sem neki, sem feleségének komolyabb baja nem esett. A szegény Selyem János anyját pedig amennyire lehet, kiméletesen értesítsék a történetekről. Ő maga feleségével együtt ma reggel vonaton érkezett haza. Előzetesen gondoskodott a két holttest elszállítására vonatkozólag is.

Bokor István főintéző családjával együtt a bukaresti ut után haladéktalanul Magyarországra készült utazni és már minden be is volt otthon csomagolva.

Bokor felesége a bukaresti ut előtt még tréfásan e szavakkal bucsuzott el urától, siettetve a visszaérkezését:

— Gyere gyorsan vissza és ha esütörtökig nem vagy itthon, akár egyáltalában ne gyere haza.

És Bokor István egyáltalában nem jött többé haza.

A SZERB MINISZTERELNÖK NEM FOGADTA A MAGYAROKAT. Belgrádból táviratozzák: Csütörtökön Belgrádba érkezett a jugoszláviai Magyar Párt vezetősége, hogy Vukicsévics miniszterelnökkel tárgyaljon. A küldöttség azonban hiába várakozott órák hosszat, mert a miniszterelnök nem jelent meg és a delegáció kénytelen volt éjszaka visszatérni anélkül, hogy a paktumról tárgyalhatott volna.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'12'5, Párisban 15'30

Temesvári magánárfolyamok 1927 július 2-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznem, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 806'00—807'00—805'00, dollár: 165'50—166'00—165'00, dinár: 2'90 külföldi, 2'92 belföldi, 286 effect, hollandi forint: 66'50—66'60—66'00, francia frank: 6'50—6'52—6'45, olasz lira: 9'28—9'32—9'20, cseh korona: 4'91—4'93—4'80, osztrák silling: 23'30—23'40—23'20, németi márka: 39'20—39'40—39'00, magyar pengő: 28'90—29'00—29'00, svájci frank: 31'90—32'00—31'80.

Terményárak:

Buza 700, árpa 450, rozs 600, zab 450, tengeri 515 lei métermázsanként ab feladóállomás.

Butoraimat minden elfogadható árban árusítom készpénzért és részletre is. **Sehol nem létező árak**

Egyszerű és finom műbutorok, konyhák, leányszobák. Okvetlen tekintse meg vételkényszer nélkül.

UNGOR műbutorasztalos, II., Fő-utca 33-35. Telefon 10-71 II., Névtelen-u. 68. Telefon 10-70

Temesvárt meglátogatják az amerikai egyetemi tanárok

Kolozsvár, július 2.

Tegnap délután félkettőkor különvonaton Kolozsvárra érkezett az amerikai egyetemi tanárok és diákok kiránduló csoportja. Előkelő közönség várta a vendégeket a román és amerikai zászlókkal feldíszített perronon, ahol Tuflý Richárd polgármester-helyettes üdvözölte a vendégeket. Az amerikaiak nevében Manning professzor örömeinek adott kifejezést, hogy megláthatták Kolozsvárt is. Délután öt órakor Manning tanár, aki a kiránduló csoportot vezeti, előadást tartott az egyetem aulájában, este nyolc órakor pedig a Newyork éttermében bankett volt a vendégek tiszteletére. Ma reggel utjukat folytatják és az első állomás Beszterce lesz, majd a Szamos völgyét tekintik meg. Valószínű, hogy az amerikai vendégek meglátogatják Brassót, Temesvárt és Aradot is.

Tengerbe esett

az óceánrepülő, de kimentették

Páris, július 1.

Byrd amerikai pilótának és társainak óceánrepülése nem sikerült olyan simán, mint két elődjéé. A Reuter ügynökség jelentése szerint Byrdék elérték az európai partokat, de Berg sur Men-nél a Miss America gép utasaival együtt a tengerbe zuhant. Tegnap a kora hajnali órákban vészjeleket vettek fel Byrdék gépéről, de nem tudták, hogy a jelek honnan jönnek. Az említett kikötő a La Manche csatornában a Calaisi szorosban fekszik. Egész repülőrajok keresték a nyomavesszett Byrdet és később érkezett jelentés szerint a Miss America utasait sikerült kimenteni anélkül, hogy bajuk történt volna.

Ezzel szemben párisi jelentések arról számolnak be, hogy reggel félnyolc órakor az orlyi repülőterén még mindig kaptak vészjeleket és nem is tudják, hogy Byrdék merre tartózkodhatnak. Az egyik híradás azt mondja, hogy Hamburg fölött láttak egy gépet, amely Byrdé lehetett. Párisban a fogadóbizottság öt órai hiábavaló várakozás után eltávozott. A Le bourgeti repülőterén igazgatósága hivatalos táviratot kapott, amely szerint Byrd és társai reggel három órakor hat órákig Bayeuxtól nyugatra kétszáz méternyi távolságban a tengerbe zuhantak, miután előzőleg három óra tájban átrepültek felette. Byrdet és kíséreit kimentették. Byrd utolsó-előtti rádiójelentése így hangzott: Teljesen elvesztettük a tájékozódást, az óriási ködben nem tudjuk merre haladunk és benzínünk még három-négy órára elég. Dél előtt tíz óra után érkezett meg Párisba a részletes jelentés Byrdék kényszerleszállásáról. A repülők gumicsónakon menekültek partra és a közeli halászfalvak matrózainak nagynehezen sikerült a gépet is partra vontatni. Ekkor már odaérkezett Callvados megye prefektusa, aki fogadta a pilótákat.

NEM VÁLTOZNAK A MAKSYMÁLIS ÁRAK. A város állandó választmánya Dobosan János dr. főpolgármester elnökle mellett tegnap délután tartott ülésén foglalkozott a július hónapra megállapítandó makszimális árakkal. Az állandó választmány érvényben hagyta egész július hónapra kiterjedő hatállyal a júniusban érvényes makszimális árakat.

SZÜNETELNEK AZ ADÓFELEBEZÉSI TÁRGYALÁSOK. Bukarestből táviratozzák: Az országos választások időtartamára az adókiegészítési és adófelebezési bizottságok működését szüntetik. A kitűzött tárgyalásokat elnapolják, hogy a választók eleget tehessenek alkotmányos kötelezettségüknek.

Gördül a szerb takaréklavinája és hamarosan új lakókat kaphat a temesvári fogház

Temesvár, július 2.

A Temesvári Szerb Takarékpénztár összeomlása az első peretől kezdve olyan tüneteket vetett felszínre, amelyek kétségtelenné tették, hogy ezt az egykor szolid intézetet nem a gazdasági dekonjunktúra — bankoknál ilyen nem is volt, sem a szerencsétlenül sikerült üzletkötések rántották a csőd szélére, hanem egyedül vezetőinek páratlanul vakmerő és mások pénzével lelkiismeretlenül hazárdírozó, bűnös üzelmei okozták a kriminális bankbukást. Sok érdekelt talán eddig azért nem tett még bünvádi feljelentést, mert bizott a hirdetett szanalási akció sikerében és menthetőnek remélte legalább a veszett fejsze nyelét. Ahogyan azonban a szanalási törekvés és a békés likvidálás eshetősége veszt valószínűsüggéből, úgy

nő majd a büntető feljelentések sora, amely rövidesen zugó lavinává fog dagadni elsöpörve mindenkit, aki ebben a panamaszerű bűnhalmazatban tettes, részes, vagy cinkos volt.

Most kezdenek lassan olyan részletek kiderülni, amelyek szinte elkerülhetlenné teszik a legszigorubb bünvádi vizsgálatot és a legkiméletlenebb megtorlást. Rajna-Rosenthal Gyula hírhedt kétezer dollár-eladási manipulációja, amelyet az egyik temesvári sváb intézet kárára követett el, ma már nem egyedül áll a csalással keresztülvitt üzelmek sorában. Tegnap a Klein, Dénes és Társa, temesvári teksztílnagykereskedő cég adott be feljelentést a Szerb Takarékpénztár ellen, mert ez év május havában az említett

cég félmillió leit meghaladó összegben svájei frankot utalt át a Szerb Takaréklavinájának, akik azonban a pénzt nem kapták meg. A Szerb Takaréklavinája az átutalás esz-közléséről szabályszerűen értesítette a Klein, Dénes és Társa céget, jóllehet a megbízást nem teljesítette és az átutalt összeget a cég üzletfeleinek fedezet hiányában nem fizették ki. Nem kisebb károsítási szándékról tesz tanúságot az a további feljelentés, amelyet Schmitz Ferenc dr. ügyvéd tesz meg egyik kliense megbízásából, aki kerek

félmillió lei betétet helyezett el a Szerb Takaréklavinában rövid néhány hét előtt, vagyis akkor, amikor az intézet vezetősége már teljes bizonyossággal tudta, hogy a hullámok már össze-

csantak, hogy a botrányos bukás kipattanása már csak napok kérdése. És a jóhiszemű betető pénzét mégis elfogadták, sőt az igazgató határozottan reábeszélte az immár súlyosan károsult felet, hogy legyen nyugodt, mert pénze jó helyen van és ezért szavával is garantál. Nem is kell külön hangoztatni, hogy ennek a betetőnek a pénze is elszökött és minden szaladgálás dacára egybanit sem volt képes visszakapni. Gördül a lavina és a Juhos-ügy szabaddalra helyezett vizsgálati foglyainak cellái talán hamarosan ismét új lakókat kapnak, nem kisebb kaliberű bűnügy részeseit.

Róth Dezső dr. ügyvéd, aki Hauskával Bécsben tárgyalt, tegnap visszatért Temesvárra. Hauska csak úgy fizet, ha a többiek is fizetnek.

Magyarok és svábok együttesen

tartottak népgyűléseket a Bánság egyes községeiben

Temesvár, július 2.

Tornya Gyula dr. és Németh Kálmán, a kisebbségi blokk magyar parlamenti jelöltjei felkeresték Gátalja magyarságát, hogy a választások előtt elmondják programjukat. Gátalján a nagy munkaidő dacára a magyarság igen nagy számban jelent meg a templom előtt tartott népgyűlésen. Rigó Sándor esperes megnyitó beszéde után Tornya Gyula dr. kifejtette, hogy a magyarság miért nem esatlakozott egyik román párthoz sem, hanem megalkotta a többi kisebbséggel együtt a blokkot.

A kisebbségi blokk megalakítását a szükségyszerűség tette aktuálissá,

mert így a kisebbségi képviselők nem lesznek lekötözve egyetlen román párttal sem. A kisebbségi jogokért való harcuk így több eredménnyel járhat. Németh Kálmán rámutatott arra, hogy eddig a legtöbb törvény úgy készült, hogy valami éle volt a kisebbségekkel szemben. A kisebbségi képviselők feladata az legyen, hogy ilyen intenciók ellen állást foglaljanak és a kisebbségek részére a teljes egyenjogúságot kivívják. Kubán Endre szerkesztő szolt azután és hi-

vatkozva a magyarság törvénytisztelőre, kifejtette, hogy éppen ezen a törvénytisztelőt alapszik a magyar kisebbségnek jogaiért való küzdelme. Hivatkozott a király szavaira, melyek a kisebbségek részére egyenlő jogokat biztosítanak. Rigó Sándor aztán megköszönte a jelöltek szavait és munkájukra az Isten áldását kérte. Tornya Gyula dr. és Németh Kálmán kíséretükkel aztán Szigetfalura mentek, ahol ugyancsak teljes rendben folyt le a népgyűlés.

Pénteken este a magyarság és a svábság jelöltjei Zombolyán voltak népgyűlésen, melyen a kisebbségi polgárság igen nagy számban vett részt. Megjelentek

Futak külváros magyarjai is, akiknek eddig sok bajuk volt az állampolgárság megszerzése körül.

A népgyűlésen beszédeket mondtak Tornya Gyula dr., Németh Kálmán, valamint a svábok részéről Muth Gáspár dr., Reitter Imre dr. és Heinrich Péter dr. Zombolya polgársága a népgyűlésen a kisebbségi blokk mellett való rendületlen kitartásának adott kifejezést.

A bolyongó mérnök

hónapok mulva végre megkerül

Temesvár, július 2.

Egy év előtt megjelent a temesvári rendőrség Weisz Gyula hatvan éves temesvári mérnök két nővére sírva előadták, hogy a fivérükről sem mi hirt sem kapnak és félt, hogy bűnténynek esett áldozatul. A temesvári rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy Weisz Gyula nagyrétékü festményt vitt magával eladás céljából és egyideig az Adri partvidéki fürdőhelyeken tartózkodott, ahonnan azonban elutazott, senki nem tudja, hová. Már-már úgy látszott, hogy Weisznak nem jutnak nyomára. A temesvári rendőrség a eltűnéssel kapcsolatban értesítette a ország összes rendőrprefekturáit Weisz Gyula eltűnéséről. Tegnap a konstanci rendőrség értesítette a temesvári rendőrséget, hogy Weisz Gyula é már régóta Konstancában tartózkodik és most Törökországba indul. Tehát Weisz meggyilkolásáról szóló híre hamisak voltak, csak éppen a kereset Weisz nem tartotta szükségesnek közölni, hogy életben van.

A machiavellizmus

találkozása a fascizmussal

Temesvár, július 2.

Olaszországban most ünneplik Machiavelli születésének négyszázadik évfordulóját. Nemcsak az olasz, hanem a világtörténelemnek és alkotmánytörténetnek kimagasló fejezete Machiavelli tanítása az ujkori államkormányzás elveiről. Il principe cími munkája magyarázatát a kor politika folyamataiban leli. Tudvalevő, hogy Olaszország évszázadokon keresztül apró államoknak volt halmaza, ugyancsak német, francia és spanyol fejedelmek szabad prédája. Az egyes ges faj adva volt, csak hiányzott a Machiavellitől, Dantetől és Mazzinitól annyira óhajtott vasakaratu fejedelem, aki népének a szuverenitást biztosítsa a nemzet összes életfolyamatait egységesítse. Ily körülmények között töprengve, írta meg művét, amelyben vizsgálat tárgyává teszi az eszközöket, amelyeknek segítségével egy fejedelem a szuverenitást népének biztosíthatja. Tanulmányában, különösen az utolsó híres fejezetben nem ajánl ő sem árulást, sem aljas eszközöket, csak egyet hangoztat, hogy a hatalmat meg kell szerezni és fentartani. A cél bizonyára ideális lehet, de egyik gyöngéje, amely nagy meggondolásra késztet, hogy a politikát az erköléstől elválasztja. A nemzeti egység és függetlenség oly magas cél, hogy azt még katonai zsarnokság útján is megvalósítandónak tartja. Dante és Mazzini idealizmusán keresztül Cavour és Viktor Emánuel politikai élelslátása, Garibaldi katonai érelyei a nemzet hön óhajtott vágyát megvalósította, de szerzeményüket a világháború, a radikális szocializmus és kommunizmus destruktív tendenciái újból veszélyeztették, amikor Machiavelli terveit bámulatos akaraterővel most már valóra váltva s az ujkori parlamentarizmus elveit félredobva hallatlan energiával viszi be az olasz közvéleménybe a tett, a fascizmus nagy embere, Benito Mussolini. Ha a két nagy szellem találkozását történeti távlatból látjuk és hasonlítjuk össze, a siker mellé a nyers erőszak helyett minden állam alapkövének, a tiszta erkölcsnek elismerését kívánjuk a közélet minden terén, tehát a politikában is.

B. G.

A MAGYAR PÁRTBÓL KIZART TAGOK. Kolozsvárról telefonálják: A Magyar Párt vezetősége elhatározta, hogy Orbán Balázst, Erdélyi Elemért és Bürger Ferencet, akik tudvalevőleg a marosvásárhelyi liberális listán jelöltséget vállaltak, a párttagok sorából kizárja.

A lajstromos választás azt jelenti,

hogy az elszigetelt magyar szava

sem vész el, ha a

X jelre szavaz.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4
Telefonszámunk:

Szerkesztőség: 2—52
Kiadóhivatal: 2—52
Nyomda: 10
Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ókírályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

— Az új román külügyminiszter Genfben. Genfből táviratozzák: Titulescu külügyminiszter Genfbe érkezett, ahol megbeszélést folytatott Droumond népszövetségi főtitkárral. A külügyminiszter rövidesen folytatja útját és vasárnap érkezik meg Bukarestbe.

— A prefektus Csákován. Coste Gyula dr. prefektus tegnap Csákován járt és a választási előkészületeket ellenőrizte.

— Változások a temesvári bírói karban. A temesvári bírói karban az igazságügyminiszter a következő áthelyezéseket és kinevezéseket eszközölte: Neagu Györgyöt a temesvári törvényszék bíróját, akit néhány hét előtt rendelkezési állományba helyeztek, a temesvári törvényszékhez bírói minőségben újból szolgálattételre osztották be. Ișacu István dr. a temesvári vidéki járásbírósnál működő albirót járásbíróvá nevezték ki és egyben a temesvári városi járásbíróshoz helyezték át. Kölesönösen áthelyezte a miniszter Popovici Liviusz dr. a temesvári vidéki járásbírósnál albiróját Nagyváradra és Nagyváradról Stupariu János dr. albirót Temesvárra a vidéki járásbíróshoz. A temesvári ügyészségnél betöltetlenül levő harmadik ügyvézi állásra Mania Miklós ügyész került.

— A csiklovai katolikus templom kétszázéves jubileuma. Tegnap utazott el Pacha Ágost püspök Willjung Mihály püspöki titkár kíséretében Csiklovára, ahol részt vesz a katolikus templom kétszázéves jubileumi ünnepségén.

— Felszerelik az új tejközpontot. A felállítandó új tejközpont felszerelésére számos ajánlat érkezett és az állandó választmány egyes bizottságot küldött ki a beérkezett ajánlatok tanulmányozására. Valószínű, hogy a legrövidebb időn belül hozzá kezdenek az új tejközpont felállításához.

— A vízvezetéki igazgatóság is autót kér. A város állandó választmánya tudomásul vette Vidrighin Sztan városi vízvezetéki igazgató kérelmét, hogy a vízvezetéki igazgatóság személyautót vásárolhasson.

— A vármegyháza új gondnoka. Coste Gyula dr. prefektus Kunrat József, a vármegyház elhalt gondnokának helyére Bolduran Demeter rendőrt, aki már hét éve teljesít szolgálatot a prefekturán, nevezte ki vármegyházi gondnokká.

— A volt magyar vasutasok nyugdíjügye a Románia és Magyarország által kiküldött bizottság tárgyalásai dacára még mindig nem nyert elintézt. A nyugdíjasok bizottsága legutóbb ismételt megkísérelte az ügy rendezését, de ez nem sikerült végleg. Igéretet kaptak azonban, hogy a drágasági segélyeket talán még ebben a hónapban felemelik, a nyugdíjügyet pedig a parlament megnyitása után vizsgálják. Az ezen ügyben történt számos intervencióról számol be a nyugdíjas vasutasok választmányi ülése, mely Nagyváradon a Katolikus Körben lesz e hó 24-én délelőtt tíz órakor. Ezen megbeszélnek a további teendőket is.

Minden a legnagyobb rendben van

a temesvári színház körül, csak előadások nincsenek

Temesvár, július 2.

Tendenciózus rágalomnak minősíti a Temesvári Hírlap, valószínűleg a saját számára alkotott külön sajtómorál paragrafusai alapján, azt a néhány nap előtt megjelent híradásunkat, hogy Fekete Mihály társulati ülést tartott, amelyen bejelentette, hogy a színészek szerződését felbontja és esetleg majd konzorcionális alapon hajlandó velük tovább működni. Megírtuk azt is, hogy a zenészeknek is felmondott és hogy a társulatnak adósa. Ezek olyan tények, melyek a társulati ülésen történtek. Erről a jól informált Temesvári Hírlap nem tartotta szükségesnek beszámolni úgy, hogy bizony furesán festett színházi rovata, amelyben

egyik napon még napokra szóló műsört közölt, másnap pedig elmaradt ez minden indokolás nélkül.

Közben volt ugyanis a társulati ülés, amelyről a T. H. nem vett tudomást. Tegnapra azután felébredt és a Nyit-tér rovatot áthelyezve a politikai cikkek közé, nyilatkozatokat közöl, hogy a színház körül minden a legnagyobb rendben van és mindenkinek igényei a legteljesebb mértékben kielégítést nyertek. Nem polemizálunk, mert a tények regisztrálása feladatunk. A tények pedig a következők:

Az erdélyi és bánági hivatásos zenészek szindikátusának tagjai, akik a temesvári színház zenekarát alkották. Uraltianu Radu szindikátusi elnök útján a következőket jelentették ki a közönség tájékoztatására:

Fekete Mihály június tizenötödikén tudomására adta a zenekar tagjainak, hogy július elsejével szabadok, mert a jövőben eltekint az operettelőadásoktól. Ezzel szemben azonban az igazgató nem egyenlített ki a zenészek-

nek június második felére járó illetményeit. Fekete tartozik még a téli időnyelől 4722 leiel azután további 2400 leiel, amely összeg a szindikátusnak a június fizetések után járó illetéket foglalja magában. Ezzel együtt

Fekete a szindikátusnak összesen 57280 leiel tartozik. A szindikátus a színművészeti miniszteriumnak és a főpolgármesternek eljuttatta a zenészek fizetési jegyzékét és kérte, hogy a követeléseket a létébe helyezett százezer lei óvadékból fedezzék.

A szindikátusnak ez a nyilatkozata hiteles formában kezeink között van. Hogy a színészeknek felolvastak egy nyilatkozatot és azt alá is írták velük, elhiszük. A színházi ügyekben olyan kitűnően informált T. H.-nak azonban feltűnhetett volna, hogy Galletta Ferenc nincs közöttük és könnyen megtudhatta volna azt is, hogy bizony neki is jelentékeny követelése van még. Csodálatos, hogy a Déli Hírlap cikke három nap előtt jelent meg és

a tagok közül senkinek nem jutott eszébe cáfolni, — amint nem is cáfolhattak — míg a durvahangu valótlann nyilatkozatot előttük fel nem olvasták. És csodálatos, hogy amint valaki kátyuba jut, akkor rögtön a magyar kultúra palástját ölti magára.

Amikor a vilnai operettársulat, vagy a vilnai drámai társulat, esetleg Rotték magyarnak a legjobb akarattal sem nevezhető szereplése jó üzletnek bizonyul, senkinek nem jutott eszébe — a magyar kultúra. Tudomásul vesszük, hogy a temesvári színház körül minden rendben van és ha kétélyeinket a tények eloszlatják, mi fogunk legjobban örülni.

— Halálozás. Özveggy Braun Márkusné, született Fischhoff Amália nyolcvanhárom éves korában rövid betegeskedés után meghalt. Az elhunyt testvére volt néhai Fischhoff Ignác dr. józsefvárosi orvosnak. Elhunytat Alfréd, Frida, Richard, Ernő és Ella nevű gyermekei, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a zsidó temető halottasházából.

— Utabb drágítási akció Budapesten. Budapestről táviratozzák: A piacon erősen érezhető ismét az árúzsora és a drágaság. Tegnapról kezdve detektívek cirkálnak a piacokon az elárúsítók között és a legszigorúbban járnak el az árdragítókkal szemben.

— Óvatosság az utakon. Tegnap vasárnapon megláthatja azt az egyfogatu hajtókocsit lóval együtt, mely a mentők sorsjegyhuzásának főnyereményét képezi. Ugyanott a kocsival mellett vásárolhat sorsjegyeket is. A kocsit mindenütt megfordul. Sorsjegyeket egyébként kaphat a mentőállomáson, Löbl-éknél és a parkünnepélyen.

— Csányi Mátyás, a kiváló zongoraművész és zeneszerző kíséri zongorán Jakabffy Baby táncitanárnő növendékeinek szombaton és vasárnap a Lunaparkban rendezendő balett estélyeit.

— Fiatalasszony tragikus halála. Draghalina Julianna, a temesvári műgyetem fűtőjének huszonkét éves felesége, tiltott műtétnek vetette magát alá. A műtét nem sikerült, a szerencsétlen fiatalasszony állapotára egyre rosszabbodott és beszállították a temesvári Fehér Kereszt kórházba. Az orvosi tudomány azonban már nem segíthetett rajta és tegnap meghalt. A temesvári ügyészség elrendelte a boncolást, amelyet Joseph Arnold dr. törvényszéki orvos eszközölt és megállapítást nyert, hogy a halált valóban a tiltott műtét idézte elő. Az ügyészség utasítást adott a rendőrségnek, hogy állapítsa meg, vajjon ki követte el a műtétet.

JÓ NAPOT KEDVES OLVASÓ, légy szíves és irjad alá ezt az üdvözlő sürgönyöt, amelyet Miklósi villamosvasuti igazgatónak küldünk Koppenhágába, amiért megcsinálta a mehalai villamost. Úgyes találmány ez a mehalai vonal, az ember este fél-tíz-től negyedtizenegyig várhat a Tiszti Kaszinó előtt veszteglő kocsiban, amíg kegyeskedik a kocsivezetőnek a motort elindítani. Jó türelmi próba, az embernek a hosszú várakozás alatt sok minden az eszébe jut, így többek között az is, hogy illik Miklósit meggratulálni ezért a szép rendért, nem menetrendért, hanem várórendért. Hogy miért van Miklósi éppen Koppenhágában? Miért ne. Utazik ő évente néhányszor Párisba is. A Mehalába? Oda nem utazik. Oda bennünket hagy menni — villamoson.

— Felhívás a temesvári kereskedőkhöz. A temesvári postavám mellett működő Oituz vámolási iroda ellen az utóbbi időben annyi panasz halmozódott fel, hogy a Kereskedők Egyesülete a vámvezérgazgatósághoz fordult orvoslásért. A vámvezérgazgatóság meghallgatva a panaszt s leküldötte Jonescu vezérinspektort, aki ma, szombat délelőtt a vámhivatalban vizsgálatot fog lefolytatni. Az Egyesület nyomtatékosan felkéri tehát mindazon kereskedőket, akiket a múltban vámolásuk alkalmával az Oituz iroda részéről mellőzés, várakoztatás, napról-napra való halogatás, udvariatalanság vagy bármiféle méltánytalanság ért, hogy erről a Kereskedők Egyesületében szombat délelőttjének folyamán a vizsgálat sikere érdekében feltétlenül jelentést tegyenek. (telefon 6-33.) Timisoara, 1927. július hó 1-én. A Temesvári Kereskedők Egyesülete.

Kövér ember — beteg ember.

Az elhízás, vagy a túlságosan nagyfokú táplálkozásnak, vagy — mint általában mondani szokás — hajlamanak a következménye.

Az elhízás nem tekinthető csupán szépséghibának. Az elhízás beteges jelenség. Az egyes szervek a zsír felhalmozódás következtében funkciójukban akadályoztatnak, vagy teljesen munkaképtelenné válnak. A test belsejében a vérkeringési szervek és közülük főleg a szív azok, amelyek az elhízás által működésükben zavarthatnak. A szív működését a testi megerőltetések befolyásolják. Az elhízás az által is nagy és veszedelmes akadályokat jelent, hogy egy korai utóér elmeszesedésnek az okozója, ami által az erek falai rugékonyságukból veszítenek. Az elhízás a tüdőműködést is nagy fokban káros befolyásolja, mivel a felhalmozódott zsír a rendes légzést akadályozza.

Az elhízással szorosan kapcsolatban áll az emésztőszerveknek a megbetegedése. Igen gyakori az elhízókban a bélrenyheség, talpsúlyedés, köszvény és az elhízás által a nem szervek is szenvednek funkciójukban. Elfáradás, almatlanság, minden testi és szellemi munkához való kedvetlenség, apathia szoktak az elhízásnak gyakori következményei lenni.

Ezért igen ajánlatos a soványító kúra alkalmazása. Az ilyen kúra az embert megszabadítja a fenti kellemtelenségektől, különösen ha teljesen ártalmatlan, jól megválasztott soványító szert alkalmaznak.

Ilyen a legújabb feltalált soványító szer a párisi Jodillon-golyócska, mely az egészséget nem veszélyezteti, a hatása paratlan anélkül, hogy kellemtelen utóhatása lenne.

Fő szétküldési hely Románia részére:

Dr. BIRÓ gyógyszerész CLUJ.
Egy doboz ára 150 Lei.

Kérjen prospektust.

— Nyilatkozat. Alulírott ezennel kijelentem, hogy képviselői jelöltem teljesen az én magánakcióm, erre vonatkozólag sem az inartestület elnökségétől, sem pedig ennek választmányától megbízást nem kaptam. Ekválalában nem az iparosság nevében léptem fel, annál is inkább, mert szabadságon vagyok és így teljesen eovényi természetű jelöltelemről van szó. **Petcu György s. k.**

— A Lunapark új nyári színházának megnyitó estélye szombaton féltíz órákor lesz mérsékelt helyárrakkal. Jegyek szombattól a Lunapark pénztárainál válthatók.

— Nyomora miatt öngyilkos lett. Neumann Ernő, az erzsébetvárosi Humanitas temetkezési egyesület ötvennyolc éves pénzbeszedője, tragikus körülmények között meghalt. Tegnap ugyanis a dohánygyár közelében kifogták a Begából Neumann holttestét, aki minden valószínűség szerint öngyilkosságot követett el. Az öreg ember szűkös anyagi helyzetben volt és bizonyára ez okozta az utóbbi időben látható elkeseredését, amely az élet-untsághoz vezetett. Neumann valószínű öngyilkosságát megerősítette anyja is, mivel a Gyár város egy szelvény lakásában együtt lakott.

— Jakabffy Baby tánctanárnő ötven tehetséges növendéke lép fel szombaton és vasárnap a Lunapark szeszácios balett estélyein.

• **Jégszekrények, fagyaltgépek, email- és alumíniumárak legolcsóbban és legjobb kivitelben Scherter Ottónál, Temesvár-Belváros**

Sport

MAGYAR FUTBALLCSAPATOK KITILTÁSA ROMÁNIÁBÓL. Bukarestből táviratozzák: A fővárosi lapok jelentik, hogy a rendőrhatalóságok megtiltották a magyar futballcsapatoknak az országba való bejövését, mert megállapítást nyert, hogy ezeket a csapatokat nem csupán sportcélok vezetik. Ez a tiltó rendelkezés nem vonatkozik a szegedi Bástyára, amely vasárnap még játszhatik Bukarestben. Hogy a budapesti F. T. C. csapatának mai aradi mérkőzését megengedik-e nem tudjuk.

Uj bokszbajnok. Londonból táviratozzák: Az amerikai származású Walker a bokszmeccs tizedik menetében legyőzte Milligan amerikai bajnokot és ezzel a középsúly világ-bajnoka lett. A mérkőzést harmincezer ember nézte végig. A bevétel hatvanezer font volt, ebből a győző tizenötzetet, a legyőzött pedig ötzetet kapott.

Kérelmem.

A belváros önkéntes tűzoltóság augusztus hó 7-én a Petőfi-csardában jótékonycélu nyári mulatságot rendez

és ezuton kéli az igen tisztelt kereskedői világot, miszerint tagjainkat tréfas bazar es szere cse-kerék tárgyak gyűjtése alkalmával jóindulattal támogatni sziveskedjék. (917)

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. **Dij előre fizetendő.**

Házasság

Középkorú özvegy asszony vagyok, 2 szobás lakás és szép kelengyével rendelkezem. Megismerkednék házasság céljából kereskedő vagy jobb iparossal. Leveleket „Megértés” jellegre a kiadóba.

Sze-ető pájtást keresek élettársul, 29 éves vagyinos fiatalember vagyok. Rendezett viszonyaimból történten hozományra nem pályázok. Leveleket „Szép leány” jellegre a kiadóba kér teljes címmel.

Alkalmazás

Bejárónőt keresek, megbízható, komoly asszonyt. Cím Erzsébetváros, Helvét-u. 28.

Román perfekt gépirót keres jegyzői iroda. „Perekt” jellegre ajánlatokat a kiadóba kérünk.

Kezdő gépirónót keres export-import vállalat azonnali belépésre. Ajánlatokat „2000” jellegre a kiadóba.

Allást keres

Románul, magyarul beszélek, irnoki vagy gyakornoki állást keresek irodába vagy üzennél. Cím a kiadóban. (897)

Mitöbbi belépésre lehetőleg vidéki esetleg városi kereskedelmi vagy iparvállalati állást keresek. Kereskedelmi akadémiai képzettséggel és több évi bank, valamint gazdasági praxissal bírok. Ugy a könyvelésben, mint magyar-német levelezésben s egyéb irodai teendőkhöz teljes jártassággal van Románul is beszélek. Szíves megkereséseket „Szerény igényű” jellegre e lap kiadójába kérek.

Kezdő gép- és gyorsíró állást keres azonnali belépésre Szíves megkereséseket „Kezdő” jellegre a kiadóba.

Magyar, német, román nyelvet beszélő kezdő gyors és gépirónó állást keres azonnal vagy későbbi belépésre. Címét kérek a kiadóba.

Lakás

Átadnám, e etleg elcsérlném belvárosi utcai első emeleti szoba-konyhás lakásomat hasonló esetleg 2 szobással Józsefvárosban, Scudier-térhez közelivel. Megkereséseket „Tiszta 3” jellegre a kiadóba.

Kis butorozott szoba kert közepén a Kardostelepen kiadó. Cím a kiadóban.

2 szobás előszobás lakást keresek októberi beköltözésre. Szíves ajánlatokat „Gyermektelen” jellegre a kiadóba.

Kiadó szoba, konyha és éléskamra a Besenyey-telepen. Érdeklődni lehet a Park-szannatorium szolgájanál.

Iroda vagy üzletnek megfelelő helyiség a Belvárosban azonnali kiadó. Bratianu Piata Libertat. (915)

Elcsérlném gvarvárosi lakásomat 2 szobás mellékhelyiséges lakásért. Ajánlatokat „Öszre” jellegre a kiadóba. (1093)

Adás-vétel

Konyhaberendezés szép kivitelben eladó. Wirth, Józsefváros, Rózsa-utca 23. (1001)

Jókarban levő gyermekocsit vennék. Ajánlatokat „Modern kocsi” jellegre kérek a kiadóba. (1002)

Különte

Illie János piros- és katonagazolványa elveszett. Megtaláló adja le a rendőrségen.

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timisoara. (908)

A szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanintézet

felvételi tájékoztatója az 1927/28. tanévre.

A m. kir. földmivvelésügyi Minisztérium fennhatósága alá tartozó szarvasi m. kir. középfoku gazdasági tanintézetben a beíratások október hó 1-5-ig vannak. Méltánylást érdemlő esetben az igazgatóság a növendékeket október hó 10-ig bezárólag felveszi.

Felvétel iránti előzetes bejelentéseket az igazgatóság július hó 5-ig elfogad.

A négy évfolyamu intézet az általános műveltséghez tartozó ismeretek nyújtása mellett főként gazdasági szakintézet s mint ilyen 460 kat. holdas gyakorlati területtel bír. Végzett növendékei mint „Képesített gazdak” önkéntesi, (karpaszománt viselesi) joggal bírnak, felvehetők a felsőbb speciális gazdasági tanfolyamokra, a budapesti kertészeti tanintézetbe, jeles végzettséggel a gazdasági akadémiákra is.

Felvételi feltételek:

1. valamely középiskola IV. osztályának sikeres elvégzése;
2. hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolt egészséges testalkat;
3. helyhatósági igazolása annak, hogy a jelentkező szülője földbirtokos, vagy bérlettel bír, illetőleg a jelentkező birtok, vagy bérlet varománya.

A beíratás alkalmával fizetendő: 25 P. beíratási és eszközhasználati díj. A tandíj egész iskola évre 60 P., mely négy részletben is fizethető.

Az intézet internátussal is kapcsolatos, melyben a havi teljes ellátás díja 80 P. Az orvosi díj pedig évi 5 P.

Azok a növendékek pedig, akik zenét akarnak tanulni vagy gyakorolni, mérsékelt díjazás mellett az intézetben megtehetik.

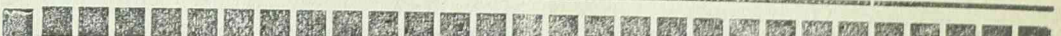
A szabályzat értelmében bármely középiskola V. osztályát sikerrel végzett növendék az intézet II. évfolyamára vehető fel, ha az első évfolyam megfelelő tárgyaiból különbözeti vizsgát tesz. Ezirányu kérvények folyó évi július hó 5-ig nyújtandók be az intézet igazgatóságához, mely a közelebbi szükséges felvilágosításokat megadja.

Szarvas, 1927. évi május hó 31-én.

M. kir. középfoku gazdasági tanintézet Igazgatósága.

Fizessen elő a Déli Hírlapra!

A raktár teljes felhagyása miatt

az összes női- és férfi cipők

előállításai áron alul is

eladásra kerülnek.

Cádi si Comp.
Belv., Széchenyi-palota

Berlini villamosóragyár

képviselőt elvállaltam és így módomban áll bármilyen fajta és legnagyobb pontossággal járó villamosórákat, esetleg teljes óráközpontot felállítani és üzembe hozni.

Erdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre

Földessy Kálmán csillagászati óras

Temesvár-Erzsébetváros Dózsa-u. 43. Tel. 5-47.

Rikkancsok felvételnek a Déli Hírlapnál